31980L0720

1980 7 28 EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS L 194/1

TARYBOS DIREKTYVA

1980 m. birželio 24 d.

dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su ratinių žemės ūkio ir miškų ūkio traktorių vairuotojo darbo erdve, vairuotojo vietos prieiga, durimis ir langais, suderinimo

(80/720/EEB)

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA,

atsižvelgdama į Ekonominės ekonominės bendrijos steigimo sutartį ir ypač į jos 100 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą ([1]),

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ([2]),

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ([3]),

kadangi techniniai reikalavimai, kuriuos privalo atitikti traktoriai pagal nacionalinius įstatymus, siejasi, *inter alia*, su vairuotojo darbo erdve, vairuotojo vietos prieiga (įlipimo ir išlipimo priemonėmis), durimis ir langais;

kadangi šie reikalavimai pavienėse valstybėse narėse skiriasi; kadangi todėl būtina, kad visos valstybės narės nustatytų vienodus reikalavimus arba papildydamos jose galiojančias taisykles, arba pakeisdamos jas naujomis, visų pirma norint sudaryti galimybę, kad EEB tipo patvirtinimo tvarka, kuri reglamentuojama 1974 m. kovo 4 d. Tarybos direktyvoje 74/150/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių ratinių žemės ūkio ar miškų ūkio traktorių tipo patvirtinimą, suderinimo ([4]) su pakeitimais, padarytais Direktyva 79/694/EEB ([5]), galėtų būti taikoma kiekvienam traktoriaus tipui,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

1. „Žemės ir miškų ūkio traktorius“ – tai bet kokia ne mažiau kaip dviejų ašių motorinė ratinė arba vikšrinė transporto priemonė, kurios pagrindinė paskirtis yra teikti traukos jėgą ir kuri specialiai suprojektuota vilkti, stumti, vežti arba varyti žemės ūkyje ir miškų ūkyje naudojamus tam tikrus padargus, mašinas arba priekabas. Traktorius gali būti pritaikytas kroviniams ir keleiviams vežti.

2. Ši direktyva taikoma tik šio straipsnio 1 dalyje apibrėžtiems dviejų ašių traktoriams su pneumatinėmis padangomis, kurių didžiausias projektinis greitis ne mažesnis kaip 6 km/h ir ne didesnis kaip 25 km/h ir kurių mažiausias nustatytas arba reguliuojamas varančiosios ašies tarpvėžės plotis yra 1 150 mm arba didesnis.

([1]) OL C 25, 1979 1 29, p. 30.
([2]) OL C 127, 1979 5 21, p. 80.
([3]) OL C 227, 1979 9 10, p. 34.
([4]) OL L 84, 1974 3 28, p. 10.
([5]) OL L 205, 1979 8 13. p. 17.

2 straipsnis

Jokia valstybė narė negali atsisakyti suteikti traktoriui EEB tipo patvirtinimą arba nacionalinį tipo patvirtinimą, atsisakyti arba uždrausti prekybą, registruoti, pradėti eksploatuoti arba naudoti traktorių dėl priežasčių, susijusių su:

— vairuotojo darbo erdve,

— vairuotojo vietos prieiga (įlipimo ir išlipimo priemonėmis),

— durimis ir langais,

jeigu jie atitinka I priede pateiktus reikalavimus.

3 straipsnis

Bet kokie pakeitimai, būtini I priedo reikalavimus derinant su technikos pažanga, priimami laikantis Direktyvos 74/150/EEB 13 straipsnyje nustatytos tvarkos.

4 straipsnis

1. Valstybės narės priima nuostatas, kurios, įsigaliojusios per aštuoniolika mėnesių nuo pranešimo apie šią direktyvą dienos, įgyvendina šią direktyvą, ir apie tai nedelsdamos praneša Komisijai.

2. Valstybės narės užtikrina, kad pagrindinių nacionalinės teisės nuostatų, kurias jos priima šios direktyvos taikymo srityje, tekstai būtų perduoti Komisijai.

5 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Liuksemburge, 1980 m. birželio 24 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

S. FORMICA

I PRIEDAS

I. **Vairuotojo darbo erdvė**

I.1. „Vairuotojo darbo erdvė“ – tai mažiausia erdvė tarp bet kokių nejudamų konstrukcijos dalių prieinama vairuotojui ir suteikianti galimybę vairuotojui visiškai saugiai valdyti traktorių sėdint sėdynėje.

„Sėdynės atskaitos taškas“ – tai pagal 1 priedėlyje aprašytą metodą nustatytas atskaitos taškas.

„Atskaitos plokštuma“ – tai plokštuma, lygiagreti vidurinei išilginei traktoriaus plokštumai, kertanti sėdynės atskaitos tašką.

I.2. Vairuotojo darbo erdvės plotis nuo 400 mm iki 900 mm aukštyje virš atskaitos taško ir 450 mm atstumu prieš šį tašką turi būti bent 900 mm (žr. 2 ir 3 paveikslus).

I.3. Traktoriaus dalys ir priedėliai neturi kliudyti vairuotojui vairuoti traktoriaus.

I.4. Vairo kolonėlę ir vairaratį nustačius visomis galimomis padėtimis prošvaisa tarp vairaračio pagrindo ir nejudamų traktoriaus dalių turi būti bent 50 mm; visomis kitomis kryptimis šis atstumas, matuojamas už ploto, kurį užima vairaratis, ribų, turi būti bent 80 mm nuo vairaračio žiedo (žr. 2 paveikslą).

I.5. Traktoriaus kabinos užpakalinė sienelė nuo 300 mm iki 900 mm aukštyje virš sėdynės atskaitos taško turi būti mažiausiai per 150 mm nuo vertikalios plokštumos, kuri yra statmena atskaitos plokštumai ir kertančios atskaitos tašką (žr. 2 ir 3 paveikslus).

Iš sėdynės atskaitos plokštumos kiekvienos pusės ši sienelė turi būti bent jau 300 mm pločio (žr. 3 paveikslą).

I.6. Rankiniai valdymo įtaisai vieni kitų ir traktoriaus kitų dalių atžvilgiu turi būti išdėstyti taip, kad vairuotojas, junginėdamas valdymo įtaisus, nesusižeistų rankų.

Jeigu valdymo įtaisas veikiamas didesne kaip 150 N jėga, 50 mm prošvaisa laikoma pakankama ir jeigu ši jėga yra nuo 80 N iki 150 N, pakanka 25 mm prošvaisos. Jeigu įtaisų poveikio jėga yra mažesnė kaip 80 N (žr. 3 paveikslą), atstumas gali būti bet kokio dydžio.

Valdymo įtaisai, atitinkantys saugos standartų reikalavimus, gali būti išdėstyti pasirinktose vietose.

I.7. Nė vienas stogo taškas negali būti mažesniame kaip 1 050 mm aukštyje nuo sėdynės atskaitos taško esančiame pjūvyje prieš vertikalią plokštumą, kertančią atskaitos tašką ir statmeną atskaitos plokštumai (žr. 2 paveikslą).

II. **Vairuotojo vietos prieiga (įlipimo ir išlipimo priemonės)**

II.1. Turi būti įmanoma be pavojaus naudotis įlipimo ir išlipimo priemonėmis. Rato stebulė, stebulės dangtelis arba rato ratlankis negali būti naudojami kaip laipteliai ar skersiniai.

II.2. Vairuotojo vietos ir keleivio sėdynės prieigos vietose neturi būti jokių dalių, į kurias galima būtų susižeisti. Jeigu pirmiau nurodytose vietose yra kliūčių, pvz., sankabos pedalas, ten turi būti pritaisytas laiptelis arba pakoja, kad vairuotojo vietą būtų galima pasiekti saugiai.

II.3. Laipteliai, įdubos kojoms įstatyti ir skersiniai turi būti šių matmenų:

erdvės gylis	mažiausiai 150 mm,
erdvės plotis	mažiausiai 250 mm,

	(Naudoti mažesnį už pirmiau nurodytą plotį leidžiama tik tada, jeigu tai būtina dėl techninių priežasčių. Tokiu atveju turi būti stengiamasi užtikrinti, kad erdvės plotis būtų kuo didesnis. Vis dėlto jis negali būti mažesnis už 150 mm.)
erdvės aukštis	mažiausiai 120 mm,
atstumas tarp dviejų laiptelių paviršių	mažiausiai 300 mm (žr. 4 paveikslą).

II.4. Viršutinis laiptelis arba skersinis iš traktoriaus išlipančio asmens turi būti nesunkiai pastebimas ir pasiekiamas. Vertikalus atstumas tarp vienas paskui kitą išdėstytų laiptelių arba skersinių turi būti kuo vienodesnis.

II.5. Prie visų įlipimo ir išlipimo priemonių turi būti pritaisyti atitinkami turėklai.

II.6. Kai traktoriui sumontuotos didžiausios iš gamintojo rekomenduotų padangų, žemiausia pakoja nuo žemės paviršiaus neturi būti aukščiau kaip 550 mm (žr. 4 paveikslą). Laipteliai arba skersiniai turi būti suprojektuoti ir pagaminti taip, kad koja nenuslystų nuo jų.

III. **Durys, langai ir avariniai išėjimai**

III.1. Durų ir langų valdymo įtaisai turi būti suprojektuoti ir įrengti taip, kad jie nekeltų pavojaus vairuotojui ir nekliudytų jam vairuoti traktorių.

III.2. Įlipant ir išlipant durų atidarymo kampas neturi kelti pavojaus.

III.3. Vėdinamasis langas turi būti lengvai reguliuojamas.

III.4. Kabinos paprastai būna su durimis kiekviename šone.

III.5. Dvejų durų kabinose turi būti vienas papildomas išėjimas, naudojamas kaip avarinis išėjimas.

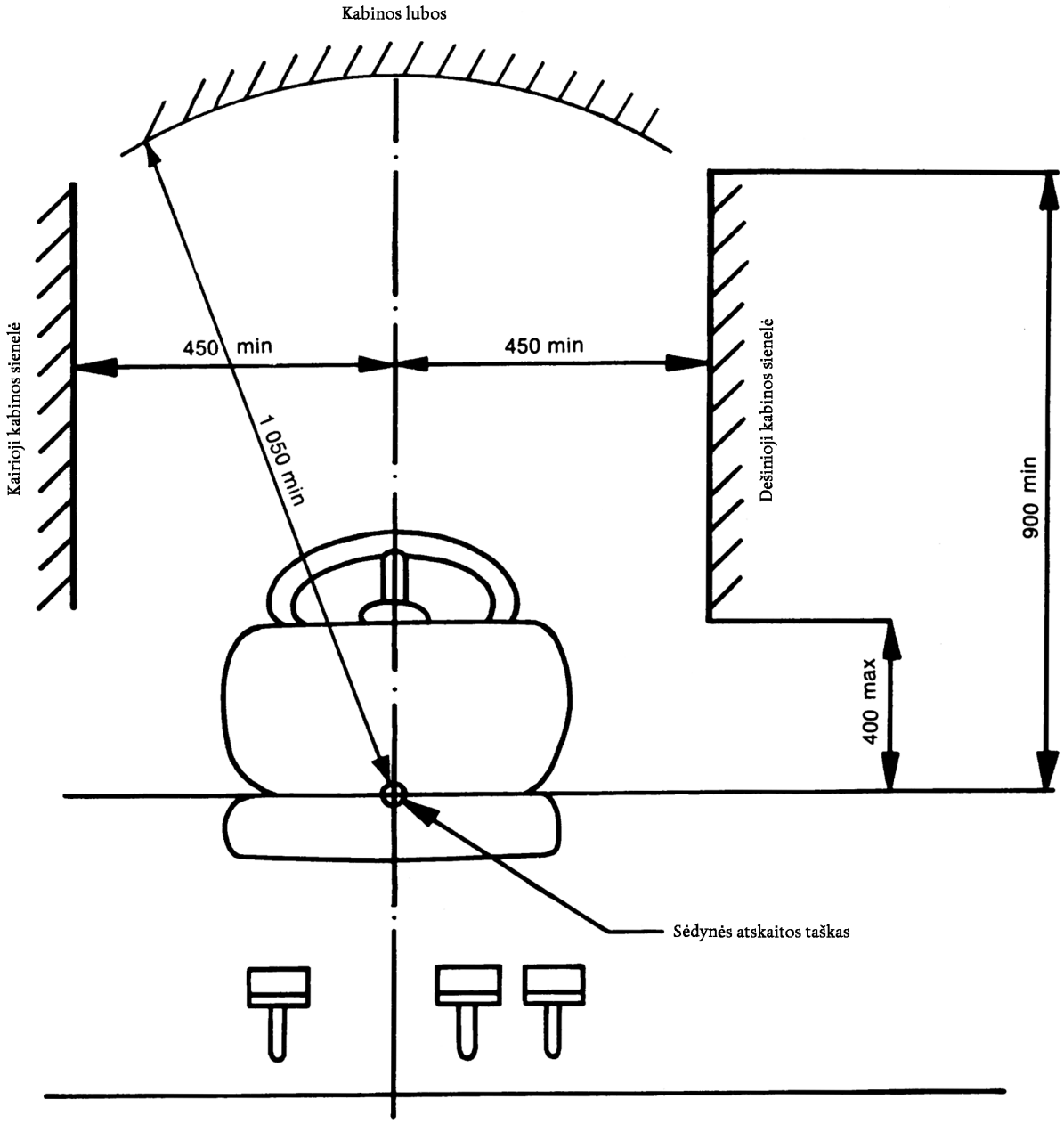
Vienerių durų kabinose turi būti du papildomi išėjimai, naudojami kaip avariniai išėjimai.

Kiekvienas iš trijų išėjimų turi būti skirtingose kabinos sienelėse (terminas „sienelė“ gali būti taikomas ir stogui). Priekinis, šoninis, kabinos užpakalinės dalies ir stogo langai gali būti laikomi avariniais išėjimais, jeigu numatyta, kad juos galima greitai atidaryti iš kabinos vidaus.

Aplink avarinius išėjimus esantys plotai, šiais išėjimais naudojantis, neturi kelti pavojaus.

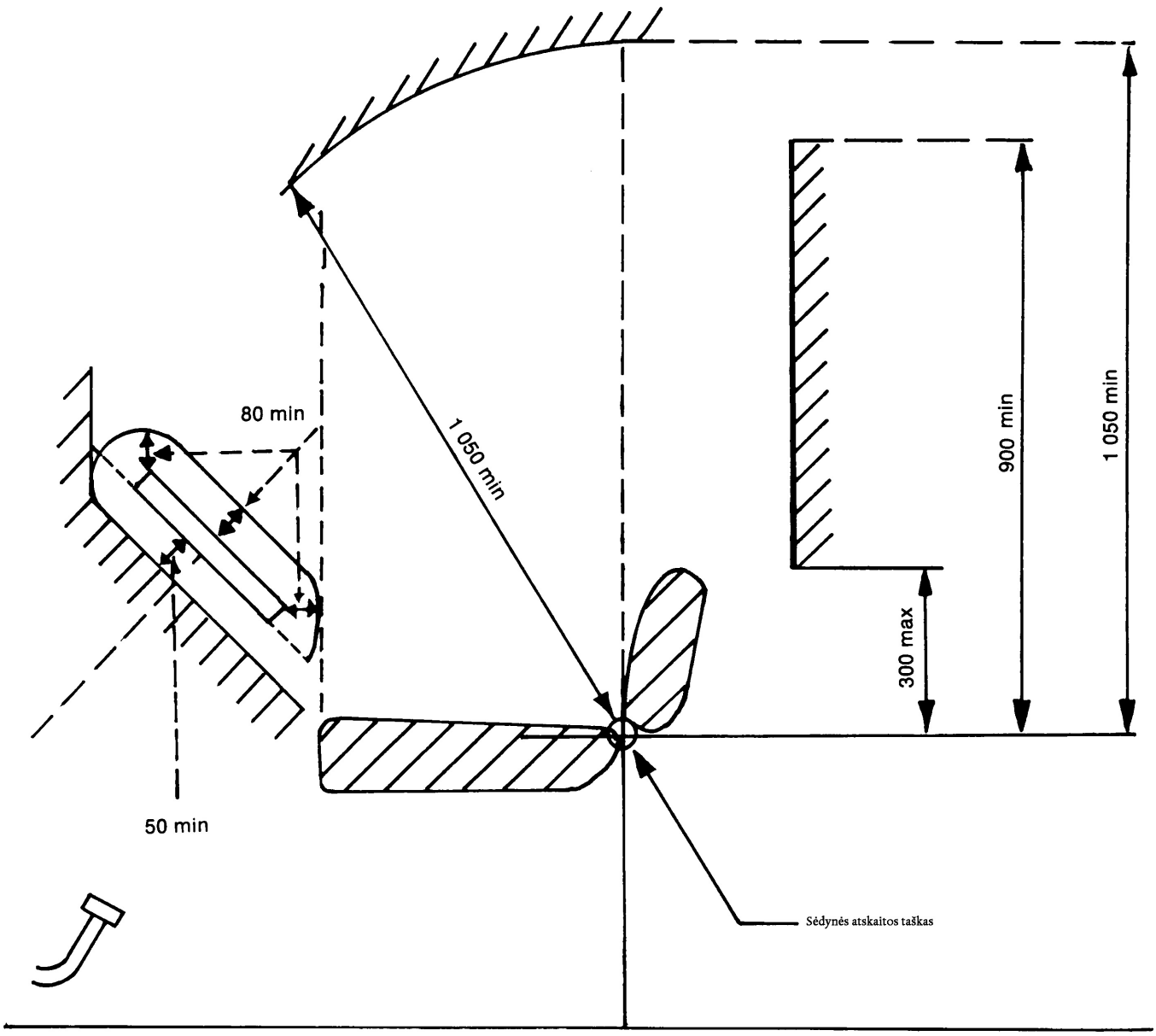
Avarinių išėjimų matmenys turi būti tokie, kad pagal juos brėžiant ovalą mažoji jo ašis būtų 440 mm, o didžioji ašis – 640 mm.

(Matmenys nurodyti mm)

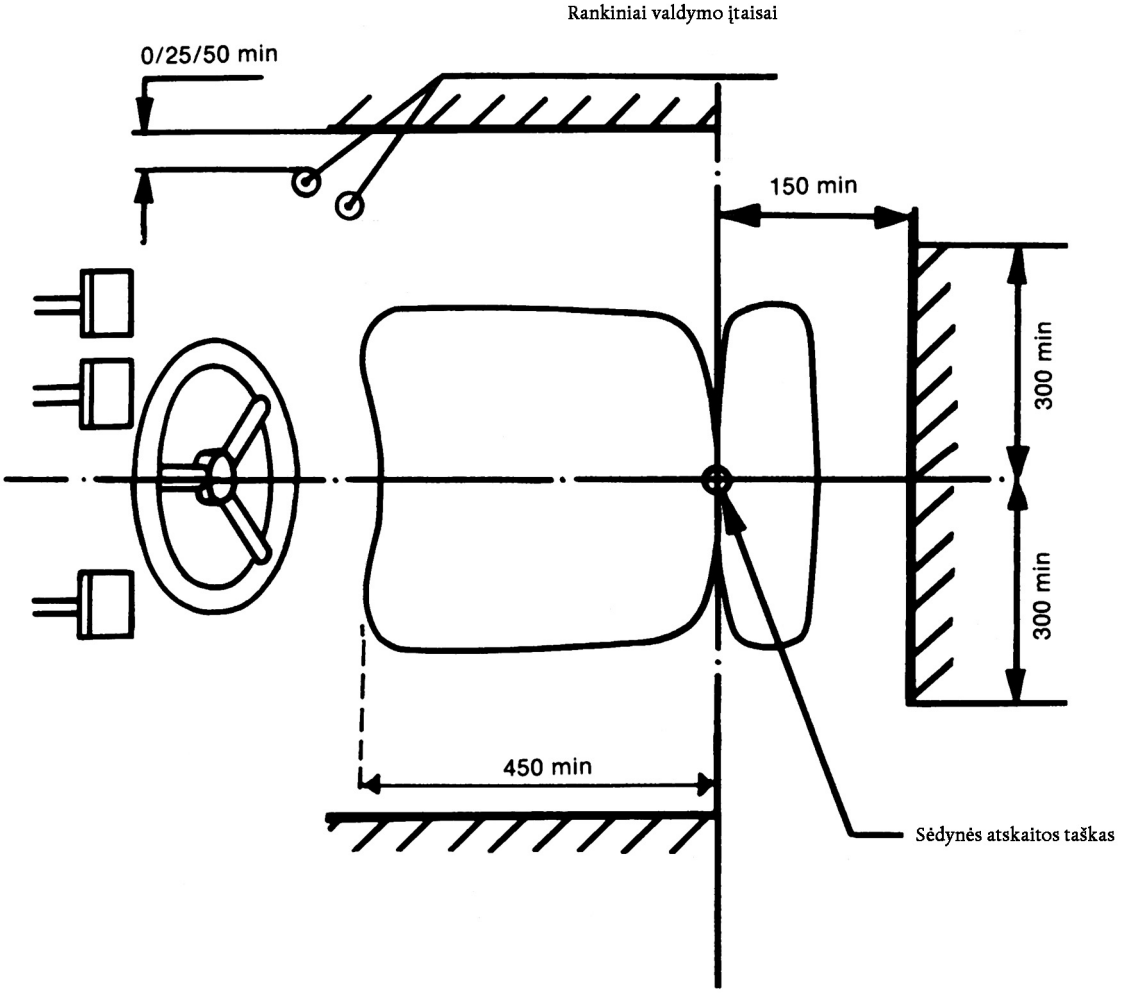
1 paveikslas

(Matmenys nurodyti mm)

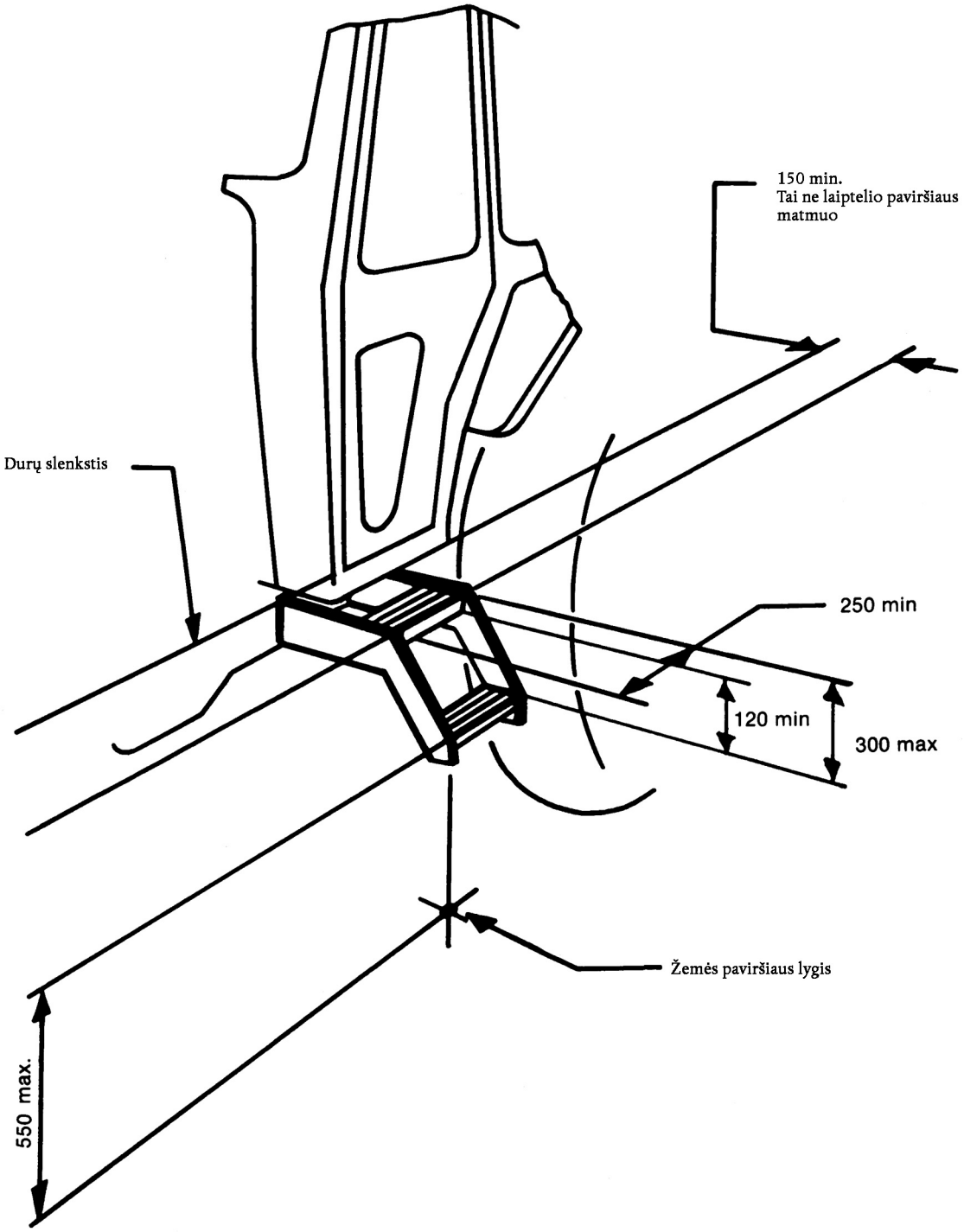
2 paveikslas

(Matmenys nurodyti mm)

3 paveikslas

(Matmenys nurodyti mm)

4 paveikslas

1 priedėlis

SĖDYNĖS ATSKAITOS TAŠKO (S) NUSTATYMO METODAS

1. **Atskaitos taško (S) apibrėžimas**

„Sėdynės atskaitos taškas“ (S) - tai sėdynės atkaltės su kamšalu pagrindo liečiamosios plokštumos ir horizontalios plokštumos susikirtimo taškas vidurinėje išilginėje sėdynės plokštumoje. Ši horizontali plokštuma apatinį sėdynės paviršių kerta 150 mm atstumu prieš sėdynės atskaitos tašką (S).

2. **Sėdynės padėties nustatymas**

Sėdynė turi būti nustatyta pačioje tolimiausioje jos slinkties horizontalia kryptimi padėtyje ir vidurinėje sėdynės vertikalios eigos padėtyje. Sėdynės su pakabos sistema, kuri gali būti reguliuojama arba nereguliuojama atsižvelgiant į vairuotojo svorį, turi būti nustatomos viduriniame pakabos slinkties taške.

3. **Įtaisas sėdynės atskaitos taškui (S) nustatyti**

1 paveiksle pateiktas įtaisas sudarytas iš sėdynės pagrindo ir sėdynės atkaltės plokščių. Atkaltės apatinės plokštės tvirtinamos toje vietoje, kur sėdynkaulis (A) atsiremia į sėdynės pagrindą, ir strėnų aukštyje (B), lankstos (B) aukštis yra reguliuojamas.

4. **Metodas sėdynės atskaitos taškui (S) nustatyti**

Sėdynės atskaitos taškas (S) turi būti nustatomas naudojant 1 ir 2 paveiksluose pateiktą įtaisą, imituojantį sėdynės apkrovą, kurią sukuria joje sėdintis žmogus. Įtaisą privalu uždėti ant sėdynės. Tada 50 mm prieš jungtį (A) esančiame taške įtaisas turi būti veikiamas 550 N jėga, o dvi įtaiso atkaltės plokštes reikia šiek tiek prispausti prie kimštinės sėdynės atkaltės.

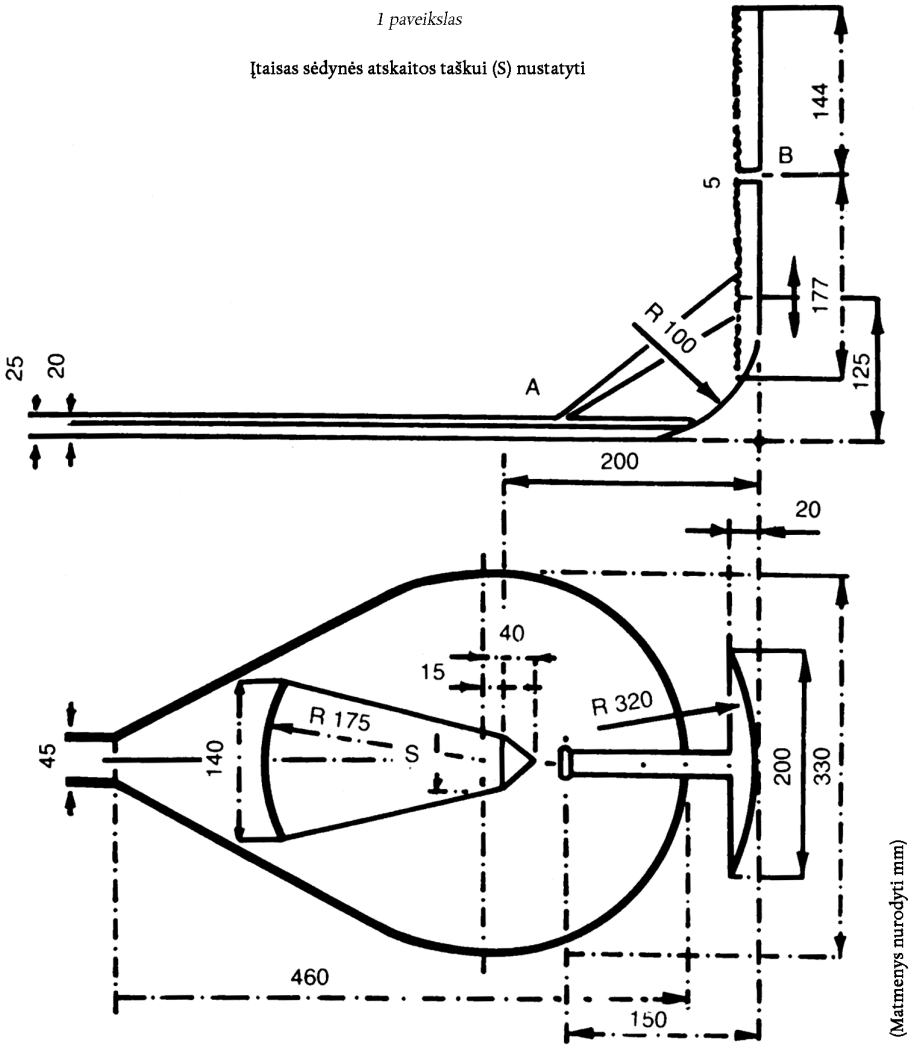
Jeigu kiekvienam kimštinės atkaltės plotui konkrečios liestinės nustatyti neįmanoma (virš ir žemiau strėnų) turi būti atlikti šie veiksmai:

a) jeigu negalima nustatyti kuo žemiau esančio ploto liestinės, atkaltės plokštės vertikali apatinė dalis šiek tiek prispaudžiama prie sėdynės kimštinės atkaltės;

b) jeigu negalima nustatyti kuo aukščiau esančio ploto liestinės, kai sėdynės atkaltės apatinė dalis yra vertikali, lanksta nustatoma 230 mm aukštyje virš sėdynės atramos taško (S). Tada atkaltės dvi vertikalios plokštės šiek tiek prispaudžiamos prie sėdynės kimštinės atkaltės.

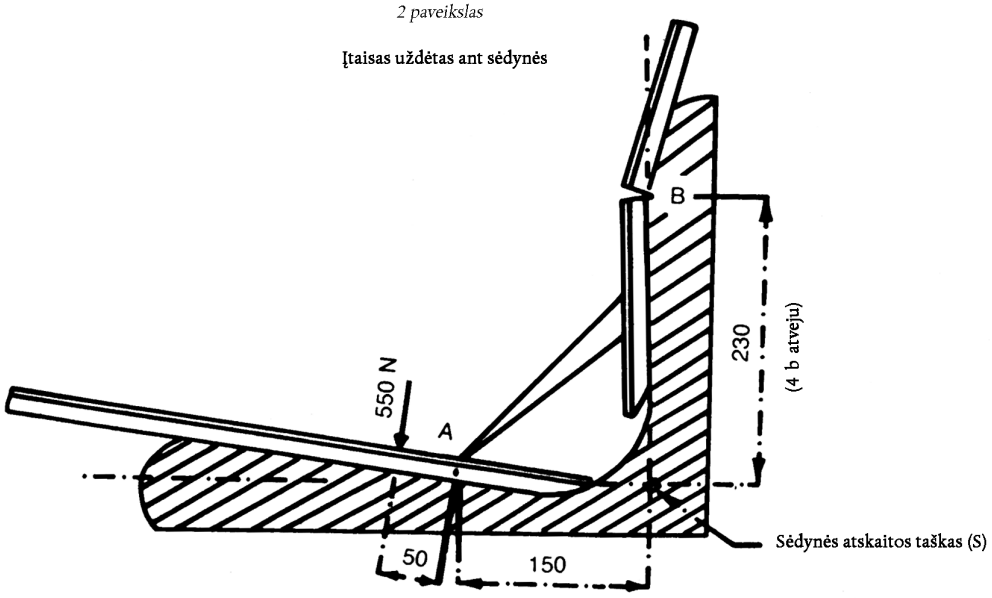
1 paveikslas

Įtaisas sėdynės atskaitos taškui (S) nustatyti

2 paveikslas

Įtaisas uždėtas ant sėdynės

II PRIEDAS

PAVYZDYS

Administracijos pavadinimas

PRIEDAS PRIE EEB TIPO PATVIRTINIMO SERTIFIKATO, IŠDUOTO TRAKTORIUI DĖL VAIRUOTOJO DARBO ERDVĖS, VAIRUOTOJO VIETOS PRIEIGOS (ĮLIPIMO IR IŠLIPIMO PRIEMONIŲ), DURŲ IR LANGŲ

(1974 m. kovo 4 d. Tarybos direktyvos 74/150/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių ratinių žemės ūkio ar miškų ūkio traktorių tipo patvirtinimą, suderinimo 4 straipsnio 2 dalis ir 10 straipsnis)

EEB tipo patvirtinimo Nr. .....

1. Komponentas (-ai) arba techninė (-ės) charakteristika (-os)

   — vairuotojo darbo erdvė,

   — vairuotojo vietos prieiga (įlipimo ir išlipimo priemonės),

   — durys ir langai.

2. Traktoriaus modelis arba gamintojo firmos pavadinimas .....

3. Traktoriaus tipo ir komercinis traktoriaus aprašas .....

4. Gamintojo pavadinimas ir adresas .....

5. Jeigu reikia, gamintojo įgaliotojo atstovo pavadinimas ir adresas .....

   .....

6. Sudėtinės (-ių) dalies (-ių) ir (arba) techninio (-ių) rodiklio (-ių), nurodytų 1 punkte, aprašas .....

   .....

7. Traktoriaus pristatymo EEB tipui patvirtinti data .....

8. Techninė tarnyba, atsakinga už tipo patvirtinimo bandymus .....

9. Techninės tarnybos ataskaitos parengimo data .....

10. Techninio centro parengtos ataskaitos numeris .....

11. EEB tipo patvirtinimas dėl vairuotojo darbo erdvės, vairuotojo vietos prieigos (įlipimo ir išlipimo priemonių), durų ir langų yra suteiktas (nesuteiktas) [1].

12. Vieta .....

13. Data .....

14. Parašas .....

15. Prie šio sertifikato yra pridėti šie dokumentai su pirmiau nurodytu EEB tipo patvirtinimo numeriu:

    ..... brėžinys su matmenimis,

    ..... kabinos ir (arba) įlipimo ir išlipimo priemonių erdvinis atvaizdas arba fotografija.

    Duomenys turi būti pateikiami valstybių narių kompetentingoms institucijoms, jeigu jos pareikalauja.

16. Pastabos .....

    .....

[1] Nereikalingas įrašas išbraukiamas.